

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

11. Vtrùm Catholico liceat uti vestibus hæreticorum, aut infidelium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

difficultatem, quia ibi passim tam Catholicorum
quàm hæretici sepeliuntur in Ecclesijs, quæ
olim erant Catholicorum ac proinde loca sacra,
quæ non amiserunt consecrationem suam
per hoc quod ibi hæretici sepeliantur, & semper
sepulti sint, uti alibi dicitur, dummodo non
sint nominatim denunciati.

Resp. autem ad hanc difficultatem, quod
licet in veritate loca consecrata maneant semper
per Sacra, ita ut non indigeant denuò consecra-
ri, sed tantum benedici aut reconciliari, si pro-
fanata sint; nihilominus illæ jam toties violatæ
non amplius fruuntur prioribus suis privilegijs
ac proinde licetè possit hæreticus in ipsis sepe-
liri. Imo dato quod hoc non liceret, redundaret
tantum in illos qui propriè sepeliunt; sive per
mandatum, sive per executionem; non verò in
concomitantes, qui tantum cooperantur ad
pompam, non ad sepulturam.

ARTICULUS XI.

Vtrum Catholico liceat uti vestibus Hæreticorum aut Infidelium.

Postquam egimus de actionibus quæ aliam
quam professionem infidelitatis, aut nega-
tionem fidei involvunt; superest aliqua dicere
de vestibus falsam religionem significantibus.

sed quia hæc materia sæpius locum habet in missione contra Gentiles & Mahumetanos, quàm in missione contra hæreticos de qua hic præcipuè agitur, ideo breviter nos ab hac difficultate expediemus.

Quatuor autem sunt vestium genera quibus fideles ab infidelibus discernuntur. Primum est quo hoc materialiter tantùm fit, non verò formaliter, quia potius sunt vestes propriæ nationis, quàm religionis, licet per accidens omnes qui illius nationis sunt, aut ferè omnes sunt infideles, ita ut si tota natio ad fidem converteretur, nihil propterea in vestibus immutarent. De quo genere vestium cerium est, quòd fideles ibi habitantes, aut illac transeuntes, illis uti licitè possint, dummodo per hoc non intenderent pro infidelibus haberi, licet per accidens aliqui inde scandalizarentur, & deciperentur, & tale genus vestium est quo Turcæ passim utuntur.

2. Genus est quod ex institutione aut consuetudine est discretivum infidelium à fidelibus, videlicet quando per legem prohibitum est fidelibus illis uti, & mandatum infidelibus ut utantur; qualiter in aliquibus locis, ubi permittuntur Judæi, statutum est ut gerant pileos flavi coloris. Talibus vestibus licitum est fidelibus uti ex gravi aliquâ causâ, dummodo non currat pro illo tempore obligatio fidei in confitendi. Uti enim quis potest simili veste, non pro signo falsæ Religionis, sed pro corporis

operimento, aut ornamento, qui est principa-
lis finis usus vestium, ac proinde hoc non est
simulare fidem, sed occultare. Sicut Religio-
sus aut Sacerdos, habitans in locis hæretico-
rum, aut illac transiens utitur laicali, non ut
se simulet esse laicum seu secularem, alioquin
mendacium esset; sed ut Religiosum statum
occulet, permittendo interim ut aliqui in hoc
decipiantur.

Dices: non est licitum uti verbis æquivocis
in confessione fidei; licet enim verba illa mul-
tiplicem habeant sensum, cavendum est ne au-
dientes illum intelligant, quo fides negaretur.
Ergo similiter licet tales vestes multiplicem
habeant usum, cavendum est ne videntes pu-
tent quod quis illis utatur pro signo infidelita-
tis.

Resp: in primis in hoc convenire verba
æquivoca cum talibus vestibus, quod in neu-
tro casu liceat intendere ut audientes vel vi-
dentes credant per illa signa tunc significari
veræ fidei negationem. Disparitas autem est,
quod alium modum significandi habeant ver-
ba, etiam æquivoca, quàm vestes de quibus
loquimur. Verba enim ex institutione suâ
nullum alium habent usum quàm explicare
conceptus mentis: unde quando opus est fidem
confiteri, verbis utendum est quibus audiens
hoc intelligat, aut saltem non putet ipsum
fidem negare, quod semper malum est, ut
dictum est. Vestes autem habent alium diver-
sissi-

ssimum usum, quàm discernere fideles ab infidelibus, imo hîc est minus principalis, vestibus enim homines uti solent ad tegendum corpus aut ipsum ornandum.

Dixi autem, quod tantum illis uti liceat ex *gravi causâ*. Quia alioquin cavendum est ne aliqui inde scandalizentur scandalo pusillorum. Quod aliquando ex causa non est curandum.

3. Genus vestimenti est quod propriè est protestativum Religionis; quibus utuntur infideles Sacerdotes, non tantum ut dignoscantur à fidelibus, sed ad professionem sui cultûs.

Sunt qui putant licitum esse fidei, etiam illis uti ex gravi causâ, pro quâ sententiâ citatur Coninck de fide disp. 15. dub. 3. n. 66. Lugo disp. 14. sect. 5. Wiggers 2.2. q. 3. a. 2. n. 56. Et saltem ut probabilem tenent Becanus cap. 9. q. 5. n. 28. Et bonac. in Decal. disp. 3. q. 2. p. 3. n. 27. Tandem etiam Verricelli tit. 1. de fide q. 14. sect. 3.

Contrarium tamen est certò tenendum, scilicet, ex quâcumque etiam causâ, licitum esse fidei talibus vestibus uti. Et hoc est expressè definitum à S. Congr. S. Rom. Inquisitionis an. 1630 Kalendis Augusti: Quod decretum videre non poterant citati *Autores*, nisi fortè Card. Lugo qui ipsius nullam facit mentionem, Et Verricelli qui vidit & explicat ut infra dicetur. Verba autem Decreti sunt: *Sacra Congregatio censuit reversos ad fidem iurâ conscientiam*

F 5

scien-

scientiâ omnem habitum indistinctè deferre possi-
nationis discretivum ; dummodo non sit prote-
stativus falsæ Religionis , donec nanciscantur
occasionem transfugiendi ad fideles. Nec proinde
arcendos à susceptione Sacramentorum , si proposi-
tum habeant profitendi fidem , quando juridicè de
illâ interrogantur. Ex quibus verbis imprimis
approbantur illa quæ diximus de 1 & 2. generis
vestium. Et etiam de hoc 3. quia expressè dicitur :
*Dummodo non sit protestativus falsæ Reli-
gionis.*

Verricelli tamen dicit hoc tantum debere
intelligi , si levis causa subsit , non autem si
causa gravis sit. Sed hoc facile patebit falsum
esse examinando verba dispositiva ipsius de-
creti , quæ sic se habent : *Circa habitum Apo-
statarum fuit quæsitum , an possent illum retinere
ad vitandum vitæ periculum , donec nanciscan-
tur idoneam occasionem transfugiendi ad terras
Christianorum , si non sit protestativus Religionis ,
ejusmodi est vestis linea & talaris quâ soli
Sacerdotes infideles utuntur ; sed tantum discre-
tivus nationis quale est operimentum capitis quod
vulgò dicitur turbante.* Exprimit pro causa ,
vitæ periculum , & explicat quid intelligatur
per vestem protestativam Religionis ; & decer-
nit quod non liceat istâ uti , ad vitandum vitæ
periculum. Magis adhuc mirum est quod sint ,
qui sentiunt licitum esse usum quarti generis
vestium , ex gravi causâ quod non est tantum
falsæ Religionis protestativum , sed etiam
vene-

Venerationis & ipsius cultus falsæ sectæ. Pro
quâ citantur Coninck ubi supra n. 72. Et
Hurtado 2. 2. disp. 48. §. 58.

Quæ sententia sufficienter improbatur per
præfatum decretum, quod indubiè magis mi-
litat contra hoc 4. quàm contra 3. genus, de
qua statim locuti sumus. Et ulterius Prob.
ratione: Quia significatio illa abstrahi non
potest ab illis vestibus, cum non tantum ad
hoc institutæ sint, sed quasi ex se significativæ
falsi cultûs, v g. si in illis referantur imagines
idolorum, character Mahumethi & similia.
Et idem dicendum de vestibus quibus in Syna-
gogis suis Judæi utuntur.

Dices cum Hurtado: Quod licet vestes illæ
habeant illam significationem, propter signa
idolorum quæ impressa sunt; habent tamen
etiam aliam, & insuper alium usum, quia multi
nobiles illis utuntur in signum nobilitatis, &
consequenter in ornamentum.

Resp Hoc omnino esse per accidens: Sic
enim Equites Christiani Ordinis Christi, aut
S. Jacobi, & similia Ordinum, gerunt cru-
cem in habitu suo, quæ utrumque significat, vi-
delicet nobilitatem & protestationem fidei
Catholicæ, imo ideo ista sunt conjuncta ut no-
bilitas tali protestatione honoretur, tali autem
habitu nemo uti auderet in Turcia, ubi signum
S. Crucis detestantur. Sic etiam Thurificatio
habet duplicem significationem, videlicet cul-
tûs Religionis & expulsionis mali odoris, ne-

mo tamen admittet quòd quis thurificare possit ante idolum.

ARTICULUS XII.

An liceat accipere factas litteras testimoniales de hæresi, ut quis tutius possit proficisci in partibus hæreticis.

Hanc difficultatem specialiter movere volui ob ea quæ fieri vidi in Anglia, cum illac transirem tempore quo bellum erat inter Regem nostrum Catholicum, & Regem Franciæ, & Status Hollandiæ Aliqui transitori in Hispanias & alias partes, timentes ab alterutra parte apprehendi in mari, testimonium petebant à Magistratu Doverensi quod essent subditi Regis Angliæ, qui cum utrisque pacem habebat: Magistratus autem exigebat professionem quod essent religionis cuius erat Rex Angliæ. Qui passim sine scrupulo hoc faciebant. Sed hic non urgeo an talis professio licet facta, licita sit, de hoc enim supra actum est: sed tantum utrùm etiam sine tali professione accipere possent testimonium, quòd sint alterius religionis, ut sic liberius proficisci possint in partibus hæreticorum, & ab ipsis protegi?

Similis casus olim versabatur circa Libellaticos de quibus tractat Baron, ad an. 253. n. 24.

Mal-